Eduskunnan tarkastusvaliokunta

O 21/2016 vp Eduskunnan budjetti- ja valvontavalta

Asiantuntijapyyntönne 10.4.2017/ Tuloksellisuustarkastuspäällikkö Leena Juvonen

Valtiontalouden tarkastusviraston lausunto Eduskunnan budjetti- ja valvontavaltaa koskevan tutkimuksen toimenpidesuosituksista

Eduskunnan tarkastusvaliokunta on pyytänyt Valtiontalouden tarkastusvirastolta (jäljempänä tarkastusvirasto) asiantuntijalausuntoa näkemyksistä tutkimusraportista (Eduskunnan budjetti- ja valvontavalta 1990–2020) ja siinä esitetyistä toimenpidesuosituksista. Tarkastusvirasto lausuu seuraavaa:

1 Toimenpide-ehdotus 1

Eduskunnan tulee omaksua aiempaa merkittävästi aktiivisempi rooli budjetti- ja valvontavallan käyttäjänä sekä ylipäätään hyödyntää valtiontalousasioissa nykyistä tietoisemmin, tehokkaammin ja täysimääräisemmin sille perustuslaissa turvattuja valtaoikeuksia

Eduskunta vaikuttaa itse omalla toiminnallaan toimenpide-ehdotuksen toteuttamiseen. Eduskunta voi niin tahtoessaan omaksua aikaisempaa aktiivisemman roolin budjetti- ja valvonta-asioissa sekä käyttää valtaoikeuksiaan täysimääräisemmin valtiontalousasioissa. Olemassa olevan budjetti- ja valvontavallan käyttämistä tietoisesti ja tehokkaasti voidaan pitää erityisen tärkeänä nyt, kun hallinnossa on valmisteilla poikkeuksellisen merkittäviä uudistuksia.

Budjettivallan kannalta lainsäädännön valmistelun yhteydessä tehtävä taloudellisten vaikutusten arviointi ei ole aina toiminut tyydyttävästi, mikä oli taustalla lainsäädännön arviointineuvoston perustamisessa. Lainsäädännön arviointineuvoston työ edistää vaikutusarvioiden laadun parantamista ja tukee eduskuntaa sen lainsäädäntötyössä. Eduskunta voi myös vaatia laadukkaampia vaikutusarvioita ja tarvittaessa pysäyttää puutteellisesti valmisteltujen esitysten etenemisen.

Julkisen talouden kestävyyden kysymykset tulevat korostuneesti ohjaamaan julkista taloutta. Finanssipolitiikan ohjaus on kehittynyt julkisen talouden kokonaisuuden paremmin huomioivaan suuntaan keskeisenä välineenään julkisen talouden suunnitelma. On tärkeää, että eduskunnalla on näkemysvaltaa julkisen talouden kokonaisuuteen ja kestävyyteen.

2 Toimenpide-ehdotus 2

Budjettikirjaan tulee sisällyttää valtioneuvoston selvitys toimista, joihin on ryhdytty eduskunnan budjetti- ja muiden finanssipoliittisten kannanottojen johdosta.

Selvityksen ottamista budjettikirjaan kannattaa harkita, jos se lisää kannanottojen merkitystä ja palvelee kansanedustajien tiedonsaantia kannanottojen toteutumisesta. Selvitys on nykyisin osa hallituksen

vuosikertomusta, jota voidaan pitää kannanottojen ja niiden johdosta seuranneiden toimenpiteiden käsittelylle luontevana paikkana.

VTV:n eduskunnan lausumia koskevassa tarkastuskertomuksessa (1/2014) pohdittiin myös sitä, onko nykyinen tapa raportoida lausumista vuosikertomuksissa edelleen tarpeellinen. Nykyinen käytäntö lausumien raportoimisesta hallituksen toimenpide- tai vuosikertomuksissa on jatkunut 1970-luvun lopulta. Tämän jälkeen eduskunnan tiedonsaannissa on tapahtunut merkittäviä parannuksia. Painettu kertomus lausumien nojalla tehdyistä toimenpiteistä ei ole enää yhtä merkittävä tapa saada tietoa lausumien toimeenpanosta, kuin se oli aikaisemmin.

3 Toimenpide-ehdotukset 3 ja 4

Tulee laatia valtiokonsernin tilinpäätös ja tase aiempaa paremman valtiontalouden kokonaishallinnan aikaansaamiseksi.

Eduskunnan päätösvallan ja yleensä julkisten tehtävien hoidon avoimuuden ja läpinäkyvyyden turvaaminen valtion kokonaan tai osittain omistamissa yhtiöissä edellyttää pikaisia toimia. Samoin valtion omistusten sääntelyn kehittämistä perustuslain 92 §:stä alkaen tulee selvittää.

Eduskunnan budjetti- ja valvontavallan, valtiontalouden hoitoa koskevien sääntöjen sekä läpinäkyvyyden kannalta keskeinen kysymys on valtionhallinnon pirstaloituminen. Budjettitalouden osuus koko valtiokonsernin kokonaisuudesta on pienentynyt. Kehityksen taustalla on erityisesti valtion toimintojen ja yhteisöjen yhtiöittäminen, mikä on samalla kaventanut eduskunnan päätäntävaltaa valtiontaloudesta.

Tarkastusvirasto katsookin, että valtiontalouden läpinäkyvyyden kohentamiseksi ja tilivelvollisuuden parantamiseksi valtionyhteisöjen kokonaisuuden (valtiokonserni) tilinpäätöksen laatimisen edellytysten selvittämistä tulisi edelleen jatkaa. Konsernitaseen toteuttaminen edellyttäisi valtionyhteisöjen kirjanpito- ja tilinpäätöskäytäntöjen yhtenäistämistä. Tätä tavoitetta tukee julkisyhteisöjen kirjanpidon yhtenäistämiseen tähtäävä EU:n EPSAS-standardien valmistelu. Tarkastusvirasto on nostanut esiin konsernitaseen kehittämiseen liittyviä näkökohtia finanssipolitiikan tarkastuskertomuksessa 19/2015 Valtion kokonaistase.

Hallituksen vuosikertomukseen lisätyt ydinvaltion kokonaislaskelmat ovat tarkastusviraston näkemyksen mukaan askel oikeaan suuntaan, mutta ne jäävät edelleen vaillinaisiksi muun muassa erityistehtäväyhtiöiden jäädessä tarkastelun ulkopuolelle. Laajimman kuvan valtiontaloudesta antaa tällä hetkellä kansantalouden tilinpito, jossa valtionhallintoon luetaan budjettitalouden lisäksi sellaisia valtio-omisteisia yhteisöjä, jotka ovat kytköksissä valtioon nähden toimintansa luonteen, päätöksenteon, rahoituksen, tms. näkökulmasta.

Koska valtionyhtiöt eivät kuulu viranomaistoiminnan julkisuutta koskevien sääntöjen piiriin (julkisuuslaki), valtiontaloutta koskevan päätöksenteon avoimuus ei toteudu kattavasti. Ulkoistettaessa valtion toimintoja – esimerkiksi valtionapujen myöntämiseen, maksamiseen ja mahdollisesti takaisinperimiseenkin liittyviä tehtäviä – riskiksi voi muodostua sen varmistaminen, että ulkoistetuissa toiminnoissa noudatetaan yhtenäisellä tavalla niitä säädöksiä ja toimintaperiaatteita, joita noudatetaan vastaavissa asioissa valtion virastoissa ja laitoksissa. Keskeistä onkin huolehtia yhtenäisistä menettelyistä ja sisäisestä valvonnasta niin, että toisaalta tuen saajia kohdellaan yhtenäisellä tavalla ja toisaalta valtion taloudenhoidossa huolehditaan myös valtion edusta.

4 Toimenpide-ehdotus 5

Kertomusten ja muussa muodossa eduskunnalle annettavan tiedon kriittistä, arvioivaa ja johtopäätöksiä tekevää esittämistapaa on lisättävä. Erityistä huomiota tulee kiinnittää tiedon ajantasaisuuteen, riskiarviointeihin ja -ennakointeihin sekä tietojen antamiseen säädösten, päätösten ja muiden instrumenttien sellaisessa valmisteluvaiheessa, jossa eduskunnan tiedonsaannilla ja osallistumisella voi tosiasiassa olla merkitystä.

On helppo yhtyä siihen, että tiedon tulisi olla kriittistä ja se tulisi antaa sellaisessa muodossa, että johtopäätösten tekeminen on helppoa. Eduskunnan tietojensaanti on ollut keskeinen teema myös tarkastusviraston tarkastuksissa. Eduskunnan tietojen saantia ja valmistelun tietopohjaa on arvioitu mm. seuraavissa tarkastuksissa ja selvityksissä: Syöttötariffi tuulisähkön tuotannon tukemisessa (2017), Säädösten sektorirajat ylittävien vaikutusten arviointi (2016), Raskaan liikenteen mittoja ja massoja koskevan asetusmuutoksen valmistelu (2016), Rakennepoliittisten päätösten tietoperusta (2015), Suhdanneluonteinen korjausavustus (2014). Virasto on usein löytänyt parannettavaa vaikutusarvioista. Toisaalta tiedon puute ei ole välttämättä syy siihen, että tehdään huono ratkaisu.

Tarkastusten perusteella voidaan todeta, että olennaista ei niinkään ole tiedon määrä, vaan sen muoto. Tietoa tulisi esittää hyvässä ja sopivassa muodossa ja sen tulisi olla luotettavaa. Olisi tärkeää parantaa myös hallinnon tuottamien tekstien ymmärrettävyyttä ja toisaalta pyrkiä tiiviimpään ja lyhyempään esittämistapaan.

Hallituksen esityksen formaatti on säilynyt muuttumattomana itsenäisyyden alusta lähtien. Tarkastushavaintojen perusteella hallituksen esityksen esittämistapaa ei voida pitää kovin informatiivisena: esitysten perustelut ovat pitkiä, epäjohdonmukaisia ja monesti vaikeasti ymmärrettävää kieltä asiantuntijallekin. Kielen ongelmat koskevat mm. sitä, mitä asiaa laki koskee, mikä muuttuu nykytilanteesta ja mitkä ovat lain tavoitteet ja vaikutusarvioinnit. Tietoja vaikutuksista on usein ripoteltu pitkin hallituksen esitystä. Konkreettinen kehittämisajatus voisi olla esimerkiksi hallituksen esitykseen lisättävä vakiomuotoinen liite, jossa kerrottaisiin lyhyesti perusasiat annetuissa tietokentissä.

Eräissä EU-maissa valtiovarainministeriön tuottama tieto valtion talousarviosta ja tilinpäätöksestä on laadittu vahvemmin tiedon hyödyntäjän ja kohderyhmän näkökulmasta (visualisointi, olennaisen tiedon kuvaus, erilaiset lyhennelmät ja katsaukset, digitaaliset alustat). Tällöin on huomioitu tiedon käytettävyys myös kansanedustajien näkökulmasta.

Lainsäädännön arviointineuvoston toiminta on lisännyt eduskunnan tietojen saantia, koska neuvosto antaa arvionsa siitä, miten hyvin hallitus on tunnistanut lakiesityksen olennaiset taloudelliset vaikutukset. Neuvoston merkitystä on muuten vielä liian aikaista arvioida.

Kirjallisen ja siten ehkä osin passiivisen vuoropuhelun ohella voisi pyrkiä lisäämään hallinnon ja eduskunnan välistä suullista vuorovaikutusta. Jos eduskunta haluaa lisää tietoa siitä, mitä hallinnossa tapahtuu, helpoin tapa voi olla se, että valiokunnat kutsuvat ministeriöiden virkamiehiä kuultaviksi valiokuntaan muutoinkin kuin kuulemisissa lakiesityksistä.

Toimenpide-ehdotuksen mukaan eduskunnan tulisi saada tietoa säädösten valmistelusta niin aikaisessa vaiheessa, että eduskunta voisi osallistua siihen. Eduskunnan tehtävänä ei ole kuitenkaan valmistella lakeja, vaan hyväksyä tai hylätä niitä. Valtiosääntöoikeudellisessa kirjallisuudessa eduskunnan rooli on nähty perinteisesti pikemminkin reaktiivisena kuin aktiivisena.

5 Toimenpide-ehdotus 7

On ryhdyttävä selvittämään tarvetta laajentaa ja päivittää Valtiontalouden tarkastusviraston toimivaltuuksia vastaamaan erityisesti valtion budjettitalouden

ulkopuolisen talouden merkityksen lisääntymisen sekä valtiontalouden kansainvälisen ja ylikansallisen kehityksen aiheuttamia valvonta- ja tarkastustarpeita (esimerkiksi suhteessa Kelaan, Suomen Pankkiin ja Finanssivalvontaan sekä sote-uudistuksen mahdollisesti mukanaan tuomiin uusiin tarkastustarpeisiin).

Tarkastusvirasto pitää asian selvittämistä hyvin tärkeänä. Kansaneläkelaitoksen välittämien tukien tarkastusoikeuden osalta asiaa on käsitelty liitteessä.

Tällä hetkellä merkittävimmät valvontaan liittyvät puutteet koskevat sitä, että tarkastusvirastolla ei ole tarkastusoikeutta Kelaan, Suomen Pankkiin ja Finanssivalvontaan. Eduskunnan suorittama valvonta jää tästä johtuen riittämättömäksi. Suomen Pankin toimintaan liittyy riskejä erityisesti Suomen Pankin ottamien vastuiden osalta. Finanssivalvontaan kohdistuva tarkastusoikeus taas olisi perusteltu erityisesti pankkivalvonnan toimivuuden varmistamisen näkökulmasta. Tilanne on erikoinen myös sen vuoksi, että uusi Rahoitusvakausviranomainen on tarkastusviraston mandaatin piirissä.

EU:n yhteisen pankkivalvontajärjestelmän myötä on syntynyt ulkoisen tarkastuksen tyhjiö, johon myös Euroopan tilintarkastustuomioistuin on kiinnittänyt huomiota. Euroopan unionin ylimpien tarkastus-virastojen yhteyskomitea on esittänyt huolensa vastuunalaisuus- ja tarkastusvajeesta, joka syntyi, kun marraskuusta 2013 alkaen kansalliset tarkastusvirastot eivät ole voineet tarkastaa finanssimarkkinoiden valvojien toimintaa valvontatoiminnan siirryttyä merkittävien pankkien osalta Euroopan keskuspankille. Tilivelvollisuuden, avoimuuden ja läpinäkyvyyden periaatteet edellyttävät, että merkittäviä julkisen vallan varoja, vastuita ja riskejä koskeva toiminta on kattavasti ulkoisen tarkastuksen kohteena.

Useissa EU-maissa ja Pohjoismaissa tarkastusvirastoilla on laajempi mandaatti, joka kattaa finanssivalvonnan, keskuspankin sekä sosiaaliturvarahastot. Tällöin parlamenteilla on kattava mahdollisuus asiantuntevan ja riippumattoman ulkoisen tarkastustiedon hyödyntämiseen julkisen talouden ja sen sisältämien vastuiden arvioinnin ja seurannan osalta.

Tarkastusvirastossa tehdyn selvityksen mukaan vuoden 2016 talousarvioon sisältyy yhteensä 18,7 miljardia euroa sellaisia menoja, joita hallinnoivat talousarvion ulkopuoliset organisaatiot. Vuoden 2016 talousarvion mukaan näistä suurimpia eriä hallinnoivat Kansaneläkelaitos (10,2 miljardia euroa) ja Keva (4,7 miljardia euroa). Määrää voidaan pitää huomattavana, ja tarkastusvirastosta annettuun lakiin tehdyn rajauksen valtiontaloudellinen merkitys on vuosien kuluessa kasvanut selvästi.

Valtion taloudenhoidon laillisuuden, tarkoituksenmukaisuuden ja talousarvion noudattamisen kannalta olisi tärkeää, että valtion varainhoito on tarkastusviraston tarkastettavissa hyvän tarkastustavan mukaisesti riippumatta siitä, kuka näitä varoja hallinnoi. Tarkastusvirasto voi toiminnallaan vaikuttaa siihen, että valtion taloudenhoidossa kokonaisuutena toimitaan säädösten mukaisesti ja eduskuntaa saa tilinpäätösten perusteella oikeat ja riittävät tiedot tästä.

Tulevassa maakuntauudistuksessa on tärkeää varmistaa valtion mahdollisuus valvoa tosiasiallisesti pääosin valtion varoin rahoitettavien ja monin osin perusoikeuskytkentäisten palvelujen tuottamiseen liittyviä järjestelyjä riippumatta siitä, tuotetaanko palvelu maakuntakonserniin kuuluvassa yhteisössä tai säätiössä vai sen ulkopuolella. Eduskunnan valvontavallan ja Valtiontalouden tarkastusviraston tehtävän kannalta olisi perusteltua, että eduskunta voi valvoa myös tarkastusviraston tarkastuksen avulla maakuntien toimintaan valtiolta saadun rahoituksen käyttöä.

6 Toimenpide-ehdotus 8

Tulee asettaa parlamentaarinen budjettivaltakomitea selvittämään eduskunnan budjetti- ja valvontavallan turvaamis- ja kehittämistarpeita, tekemään ehdotuksia eduskunnan finanssivallan lisäämiseksi sekä käynnistämään ehdotusten toimeenpano eduskunnan sisällä ja muualla ylimmässä valtionhallinnossa.

Suomessa eduskunnan budjetti- ja valvontavallalla on vahva perusta. Myös eduskunnan tiedonsaannin potentiaali on hyvä. Käytännön menettelyissä ja päätöksenteon osalta tiedon hyödyntämisen syvällisyydessä on kuitenkin parannettavaa. Aihepiiri on hyvin merkittävä – VTV kannustaa eduskuntaa pohtimaan välineitä ja tapoja budjetti- ja valvontavallan kehittämiseksi.

Pääjohtaja Tytti Yli-Viikari

Tuloksellisuustarkastuspäällikkö Leena Juvonen

LIITE Kansaneläkelaitoksen välittämien tukien tarkastusoikeus

LIITE Kansaneläkelaitoksen välittämien tukien tarkastusoikeus

Tarkastusvaliokunnalle

1 Nykytilanne

Valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain 1 §:n mukaan tarkastusviraston tehtävänä on tarkastaa valtion taloudenhoidon laillisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta sekä valtion talousarvion noudattamista. Tarkastusviraston tehtäviin ei kuulu tarkastaa eduskunnan taloudenhoitoa, eduskunnan vastattavana olevia rahastoja, Suomen Pankkia eikä Kansaneläkelaitosta. Varsinaisen tarkastusoikeuden sijaan tarkastusvirastolla on oikeus saada toiminnassaan tarvitsemansa selvitykset ja muut tiedot Suomen Pankilta ja Kansaneläkelaitokselta.

Kansaneläkelaitoksen taloudenhoidon valvonta ja tarkastus eivät ole valtion taloudenhoidon valvontaa ja tarkastusta suorittavien eduskunnan tarkastusvaliokunnan ja tarkastusviraston tarkastusoikeuden piirissä. Kansaneläkelaitoksen välittämiä tukia rahoitetaan valtion talousarviosta. Kansaneläkelaitoksen sosiaalietuuksia koskevalla toiminnalla on kiinteä yhteys ja vuorovaikutus eri etuusjärjestelmiä koskeviin toimeenpanovallan tehtäviin samoin kuin näiden järjestelmien hoidon ja toimivuuden kokonaisarviointiin. Nykyistä tilannetta ei voida pitää valtiontalouden hoidon valvonnan ja tarkastuksen kannalta tyydyttävänä.

2 Muutostarve

Tarkastusvirasto näkee, että tarkastusvirastosta annettuun lakiin sisältyvä Kansaneläkelaitosta koskeva rajaus tarkastusviraston tarkastusoikeudesta tulisi poistaa ja lakiin lisätä tarkastusvirastolle oikeus tarkastaa Kansaneläkelaitoksen välittämiä tukia. Näiden muutosten jälkeen tarkastusvirasto voisi tarkastaa Kansaneläkelaitoksen hallinnoimia ja välittämiä tukia sekä sosiaalietuuksia samalla tavalla kuin muitakin valtion talousarviotalouteen kuuluvia siirtomenoja. Ehdotetut muutokset lakiin valtiontalouden tarkastusvirastosta eivät vaikuttaisi Kansaneläkelaitoksen tilintarkastukseen, josta on säädetty laissa kansaneläkelaitoksesta.

3 Perustelut

Valtion taloudenhoidon laillisuuden, tarkoituksenmukaisuuden ja talousarvion noudattamisen kannalta olisi tärkeää, että valtion varainhoito on tarkastusviraston tarkastettavissa hyvän tarkastustavan mukaisesti riippumatta siitä, kuka näitä varoja hallinnoi. Tarkastusvirasto voisi toiminnallaan vaikuttaa siihen, että valtion taloudenhoidossa kokonaisuutena toimitaan säädösten mukaisesti ja eduskunta saa tilinpäätösten perusteella oikeat ja riittävät tiedot tästä. Kansainväliset valtiontaloudenhoidon tarkastamista koskevat periaatteet edellyttävät, että kaikki valtion taloudenhoitoon kuuluvat tulot, menot, varat ja velat sekä muut tilinpäätöksen perustana olevat erät ovat valvonnan ja tarkastuksen piirissä.

Kansaneläkelaitoksen välittämien tukien taloudellinen merkitys

Tarkastusvirastossa tehdyn selvityksen mukaan vuoden 2016 talousarvioon sisältyy yhteensä 18,7 miljardia euroa sellaisia menoja, joita hallinnoivat talousarvion ulkopuoliset organisaatiot. Oman huomionsa näistä tarvitsevat ne menot, joiden perusteista ei talousarvion noudattamisen tai sisäisen valvonnan toimivuuden osalta voida tarkastusviraston suorittamissa tilintarkastuksissa tosiasiassa varmistua. Vuoden 2016 talousarvion mukaan näistä suurimpia eriä hallinnoivat Kansaneläkelaitos (10,2 miljardia euroa) ja Keva (4,7 miljardia euroa). Vuoden 2017 talousarviossa Kansaneläkelaitoksen hallinnoitavia eriä on 12,0 miljardia euroa, joka on 21,6 prosenttia koko valtion talousarvion määrärahoista. Määrää on syytä pitää merkittävänä ja tarkastusvirastosta annettuun lakiin tehdyn rajauksen valtiontaloudellinen merkitys on vuosien kuluessa kasvanut merkittävästi.

Valtion keskuskirjanpidon ja valtion talousarvion tietoihin perustuen seuraavassa esitetään vuosilta 2014- 2017 tiedot niistä siirtotalouden menoista, joiden välittäminen saajilleen on annettu Kansaneläkelaitoksen tehtäväksi:

Numero	Momentti	2014	2015 lopullinen TA	2016 TA	2017 TA
297052	Opintolainojen valtiontakaus	30 200 000	30 200 000	31 200 000	40 200 000
297055	Opintoraha ja asumislisä	781 256 000	800 076 000	816 305 000	655 381 000
297057	Korkeakouluopiskelijoiden ateriatuki	30 750 000	31 361 000	31 411 000	31 456 000
297059	Lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen	50 700 000	52 000 000	53 300 000	53 300 000
327030	Valtion korvaukset kunnnille*				38 997 000
331050	Äitiysavustus ja valtion tuki kansainväliseen	11 800 000	11 700 000	11 300 000	10 500 000
331051	Lapsilisät	1 486 400 000	1 377 800 000	1 383 000 000	1 360 500 000
331052	Eräät valtion korvattavat perhe-etuudet	3 300 000	3 300 000	3 300 000	4 600 000
331053	Sotilasavustus	20 000 000	19 200 000	18 400 000	16 500 000
331054	Asumistuki	726 000 000	927 300 000	1 042 100 000	1 268 500 000
331055	Elatustuki	188 200 000	207 800 000	214 100 000	213 500 000
331056	Vaikeavammaisten tulkkauspalvelut	39 000 000	41 500 000	44 800 000	46 900 000
331057	Perustoimeentulotuki**	0	0	0	830 938 000
331060	Kansaneläkelaitokselle maksettavat sosiaaliturvan	159 700 000	152 400 000	319 480 000	346 747 000
332052	Valtionosuus työmarkkinatuesta***	1 390 800 000	1 373 000 000	1 394 000 000	1 503 000 000
333060	Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista	1 288 200 000	1 225 000 000	1 174 650 000	1 918 000 000
334060	Valtion osuus kansaneläkelaista ja eräistä muista	3 749 500 000	3 735 500 000	3 631 300 000	3 629 000 000
335050	Rintamalisät	31 300 000	25 400 000	20 460 000	16 000 000
332056	Valtionosuus vuorottelukorvauksesta***	52 150 000	52 000 000	43 000 000	26 000 000
Yhteensä		10 039 256 000	10 065 537 000	10 232 106 000	12 010 019 000

4 Tarkastusvirasto Kansaneläkelaitoksen välittämien tukien tarkastajana

Tuloksellisuustarkastus

Kansaneläkelaitoksen välittämien tukien tuloksellisuuden tarkastus kohdistuisi eduskunnan asettamien ja hyväksymien tavoitteiden toteutumiseen. Tavoitteiden toteutumista arvioitaisiin kustannusvaikuttavuuden sekä toimenpiteiden taloudellisuuden, tehokkuuden ja palvelukyvyn lähtökohdista. Tarkastuksessa selvittäisiin, onko valtion taloudenhoito Kelan hallinnoimien tukien ja sosiaalietuuksien osalta tuloksellista, onko tuloksellisuudelle luotu hyvät edellytykset mm. Kelan ja sosiaali- ja terveysministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön sekä opetusministeriön hallinnonalojen yhteistyön kautta, ovatko Kelan tuottamat tiedot luotettavia ja riittäviä.

Valtion tilinpäätöksen ja talousarvion noudattamisen tarkastaminen

Kansaneläkelaitoksen välittämien tukien tarkastus olisi osa valtion tilinpäätöksen ja Kansaneläkelaitokselle maksettavia menoja hallinnoivien kirjanpitoyksiköiden tilintarkastusta. Tällöin tarkastettaisiin hyvän tarkastustavan tarkoittamalla tavalla myös näiden talousarviomenojen osalta sitä, onko valtion talousarviota noudatettu ja onko valtion ja kirjanpitoyksikön tilinpäätöksessä esitetty näiltä osin oikeat ja riittävät tiedot. Tarkastus kohdistuisi siten valtion talousarviotalouteen ja talousarvion noudattamiseen ja viime kädessä valtion tilinpäätöksessä esitettävien tietojen oikeellisuuteen ja riittävyyteen.

Lisätietoja antaa pääjohtaja Tytti Yli-Viikari; puh 09 432 5700 ja s-posti tytti.yli-viikari@vtv.fi